

§ 7**Redovisning av projektmedel från Sveriges
Kommuner och Landsting (SKL) för uppbyggnad av
försöksverksamhet för de mest sjuka äldre på
Östermalm****Beslut**

Slutredovisningen av projektmedel från Sveriges Kommuner och Landsting för uppbyggnad av försöksverksamhet för de mest sjuka äldre på Östermalm 2010 – 2013 godkänns.

Ärendet

Försöksverksamhetens syfte var att hitta nya vägar för stöd till äldre med ett stort vård- och omsorgsbehov samt att verka för ökad samverkan mellan vård- och omsorgsgivare. Vård- och omsorgssamordnare med kompetens inom socialtjänst och hälso- och sjukvård anställdes hösten 2011. Uppgiften var att ge information och stöd till hemma boende äldre med omfattande vård- och omsorg. Erfarenheter från försöksverksamheten tyder på att behov finns av stöd till äldre för ökad trygghet och kvarboende. Stödet bör vara en del av socialtjänstens ordinarie verksamhet. För att öka den enskildes rättssäkerhet bör mer regelbundet stöd i hemmet vara en del av socialtjänstens myndighetsutövning.

Ärendets beredning

Östermalms stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 24 januari 2014. Dnr 2013-620-1.2.6.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Maria Antonsson m.fl. (MP) anmälde ett särskilt uttalande.

Vi anser att projektet Mobilt Äldreteam Östermalm har ett stort värde och är väl genomfört. Det visar tydligt på hur utsatta många äldre upplever sig vara och på behovet av att skapa attraktiva och trygga alternativ för de äldre ensamstående eller par som fortfarande bor kvar i sin egen bostad. Rapporten beskriver fallet Karen och Kalle, båda 94 år, som bor hemma efter att deras ansökan om vård- och omsorgsboende avslogs. Båda säger sig vara mycket uppgivna över situationen eftersom de upplever att deras hälsa och allmänt trytande krafter gjorde det svårt att klara av livet i den egna lägenheten.

Tyvärr är detta inte längre ett unikt fall. Enligt en studie av Marta Szebehely, professor i socialt arbete vid Stockholms universitet har var fjärde plats inom äldreomsorgen försvunnit sedan år 2000. Vi har idag färre platser än vi haft på 30 år och i Stockholm får så många som 16 procent avslag när de söker plats på äldreboende (<http://www.svt.se/nyheter/val2014/allt-farre-far-plats-pa-aldreboende>).

Effekten av de så kallade kvarboendepincipen är, enligt Mats Thorslund professor i socialgerontologi, att många tvingas bo kvar hemma så länge att de ofta är så illa därän när de väl lyckas komma in på ett vårdboende att de avlider kort tid därefter. I Stockholm dör var femte som får plats på ett äldreboende inom två månader (<http://www.dn.se/nyheter/sverige/manga-i-ko-till-aldreboende/>).

Detta är resultatet av orimliga besparingar inom äldreomsorgen och denna utveckling måste brytas. De personer som fått hembesök genom projektet har en medelålder på 87 år och endast 36 procent av dessa personer uppger att de känner sig trygga i hemmet med hänsyn till sin egen hälsa. Endast hälften av personerna kan gå själv utan stöd och 40 procent uppger att de fallit minst en gång under de senaste 6 månaderna.

Äldreomsorgen på Östermalm redovisar enligt verksamhetsberättelsen för år 2013 ett överskott på ungefär 30 miljoner kronor och anledningen uppges vara en minskande befolkning över 80 år. Rapporten från Mobilt Äldreteam Östermalm visar dock att det finns gamla och sjuka personer som nekas plats på äldreboende.

Miljöpartiet har i sitt budgetförslag för Stockholms stad för år 2014 lagt in extra pengar just för att möjliggöra generösare biståndsbedömningar i staden så att fler kan komma till vård- och omsorgsboende eller servicehus. Just servicehus passar bra som en mellanform av boende, mellan det egna hemmet och vård- och omsorgsboende, för de äldre som på grund av oro och isolering inte mår bra av att bo kvar i hemmet och behöver omsorg och sjuksköterska i huset.

Särskilt uttalande

Ledamoten Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och ledamoten Jaime Barrios (V) anmälde ett särskilt uttalande.

Redovisningen av projektet visar att det arbete som påbörjats för att hitta former att arbeta med för de mest sjuka äldre tar tid men har varit framgångsrikt. Därför borde det samarbete mellan vård- och omsorgsgivare som påbörjats få fortsätta. I redovisningen betonas bl.a. vikten av att lyfta frågan om vem som har ansvaret när den enskilde äldre saknar förmåga att bedöma sin egen situation.

Projektet visar, att av beviljade medel 2010-2013, har 591 tkr ej använts utan återbetalats till Sveriges Kommuner och Landsting. Dessa medel hade givetvis varit önskvärt att få behålla i verksamheten.